

# **REFERAT Erhvervs-, natur- og teknikudvalget 2022-2025 d. 19-05-2022**

**Mødedato** Torsdag d. 19. maj 2022 kl. 15:30

**Mødested** Byrådssalen

**Mødedeltagere** Mille Renée Larsen (Fravær), Erik Nørreby, Niels Fischer-Nielsen, Kurt Kirstejn Kirkegaard, Lasse Harder Schousboe

## **Indholdsfortegnelse**

Foretræde for Erhvervs-, natur- og teknikudvalget.....	3
Godkendelse af dagsordensforslag.....	4
Etablering af infosteder på Fanø i projektet "Velkommen til Nationalpark Vadehavet".....	5
Trafiksikkerhed - Fartviser.....	7
Kontraktforlængelse med Gemidan A/S og Billum Vognmandsforretning Aps.....	10
Forlængelse af kontrakter vedrørende rute- og visiteret kørsel.....	12
Information, orientering og efterspørgsler.....	14

## **Punkt 42: Foretræde for Erhvervs-, natur- og teknikudvalget**

S2020-7506

### **Indledning**

Foretræde

### **Sagsfremstilling**

Kirsten Poulsen, Edel Müller, Hanne Thyssen og Sanne Juul Jensen ønsker på vegne af Ældresagen foretræde for Erhvervs-, natur- og teknikudvalget vedr. Taxa.

### **Lovgrundlag, planer og politikker**

Styrelsesloven

### **Økonomiske konsekvenser**

Ingen

### **Beslutningsproces**

19.5.2022 Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

### **Indstilling**

til efterretning

### **Beslutning**

Ældresagens taxagruppe repræsenteret ved Kirsten Poulsen, Hanne Thyssen, Gitte Thiesen og Oluf Møller orienterer ENT-udvalget om taxakørsel og visiteret kørsel.

## **Punkt 43: Godkendelse af dagsordensforslag**

S2021-4551

### **Indledning**

Godkendelse

### **Sagsfremstilling**

Godkendelse af dagsordensforslag

### **Lovgrundlag, planer og politikker**

Styrelsesloven

### **Økonomiske konsekvenser**

Ikke relevant

### **Sociale og sundhedsmæssige konsekvenser**

Ikke relevant

### **Miljømæssige konsekvenser**

Ikke relevant

### **Beslutningsproces**

19.05.2022 Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

### **Vurdering**

Ikke relevant

### **Indstilling**

Godkendes

### **Beslutning**

Godkendt.

# **Punkt 44: Etablering af infosteder på Fanø i projektet "Velkommen til Nationalpark Vadehavet"**

S2019-5553

## **Indledning**

Nationalpark Vadehavet har med en bevilling fra Nordea Fonden igangsat projektet "Velkommen til Nationalpark Vadehavet". På Fanø realiseres en række infosteder med en udstilling og formidlingsfaciliteter. Det nye Erhvervs-, natur- og teknikudvalg orienteres kort om baggrunden for projektet og om de næste 3 Fanølokaliteter, som planlægges at skulle huse formidlingen og en velkomst til Nationalpark Vadehavet. I forvejen har Fanø Kommune igangsat etableringen af infosteder på Kikkebjerg, ved Nordby Lystbådehavn og ved Børsen i Sønderho. I forvejen er der etableret en udstilling på færgerne Menja og Fenja.

## **Sagsfremstilling**

Nationalpark Vadehavet rummer en natur- og kulturarv af national og international værdi. Udpegningen som nationalpark og UNESCO Verdensarv bevidner og rammesætter dette. Et stærkt udgangspunkt til at give befolkningen en særlig naturoplevelse. Nationalparkens store flade, barske landskab og vadehavsområde kan dog for mange mennesker virke monotomt og svært at forstå. Det skal forklares, mærkes og udforskes før de enestående naturværdier erkendes og værdsættes. Gennem en målrettet og sammenhængende formidling handler projektet "Velkommen til Nationalpark Vadehavet" om at forklare, motivere og forhåbentlig begejstre den naturvante og ikke mindst uvante til at opleve og føle nationalparken på egen krop.

Formidlingen opbygges i tre niveauer: porte, velkomststeder og infosteder. Det hele bindes sammen af en digital portal. Igennem denne nye formidling får den besøgende hjælp til at afkode landskabet, geologien, kulturen og den særlige natur. Formidlingen udpeger og leder den besøgende hen til oplevelserne - uden om de sårbare områder.

På Fanø samarbejder Fanø Kommune med Nationalpark Vadehavet udelukkende om etableringen af en række infosteder. Etableringen af tre infosteder er igangsat og vil i løbet af foråret stå klar til indvielse. På molen ved Fanø Lystbådehavn etableres et infosted, hvor "slikvaden" og tidevandet kan iagttages fra et plateau, som opbygges i beton. Naturen og verdensarven i Vadehavet formidles også fra Kikkebjerg, hvor Vadehavslandskabet kan iagttages og Fanø som barriere-ø formidles med en model, som skal illustrere landskabsdannelsen. Inde i Lodshuset formidles den dramatiske kamp beboerne i Vadehavet har måttet kæmpe mod naturens kræfter. Fra "Børsen" i Sønderho formidles det helt stedsspecifikke med vidensbyrd om samspillet mellem menneske, kultur og natur.

I forbindelse med disse infosteder arbejdes videre med ideerne fra projektet "Vadehavets verdensarv - Udstillinger i Landskabet", som er blevet indledt med udstillingen på Fanøfærgerne Menja og Fenja. Konceptet er stadig at "udstille" i landskabet for at kunne forklare fra det mindste til største i det omgivende Vadehavslandskab med udgangspunkt Unescos kriterier for udpegningen af Vadehavet til verdensarvsområde. Vi byder borgere og gæster velkommen til nationalparken.

Samtlige infosteder er lokaliteter som i forvejen er besøgte og som har været besøgt af turister såvel som borgere i mange år. Stederne er også oplagte lokaliteter at fremhæve, da man her eksplicit kommer helt tæt på Unescos Verdensarv i Vadehavet, når man kigger på udpegningskriterierne for dyreliv, landskabsdannelse og geologi.

Fanø Kommune ønsker også med projektet at understøtte ideen om formidlingen af en samlet nationalpark i danske del af Vadehavet. Projektet følger derfor fælles en manual for de udstillingselementer, som er en del af formidlingen ligesom en digital portal skal samle fortællingen for de besøgende i nationalparken.

De næste tre infosteder som skal beskrives og udvikles nye udstillinger til er ved udgangen til Hønen i Sønderho, Krobanken i Sønderho og Langelinie ved søjorden i Nordby. Dette arbejde igangsættes så snart de tre igangværende projekter er færdiggjort.

## **Lovgrundlag, planer og politikker**

Fanø Kommunes Erhvervs politik

Potentialeplanen

Lov om de danske nationalparker

Nationalparkplanen

Projektkataloget for "Verdensarven i Vadehavet - udstillinger i landskabet på Fanø"

Formidlingsmanual for Velkommen til Nationalpark Vadehavet

## **Økonomiske konsekvenser**

Fanø Kommune har afsat 500.000 kr. til projektet. Med bevillingen fra Nordea Fonden og Nationalpark Vadehavet er budgetrammen på 2,8 mio. kr.

## **Sociale og sundhedsmæssige konsekvenser**

Ingen

## **Miljømæssige konsekvenser**

Opstillingen af infostederne kan i nogen tilfælde kræve dispensation fra Naturbeskyttelsesloven. Forudsætningen for etableringen af et infosted er derfor at der opnås de nødvendige tilladelser. Projektet vurderes ikke at have negative konsekvenser for miljøet.

## **Beslutningsproces**

28.04.2022 Erhvervs-, natur og teknikudvalget

## **Vurdering**

Projektet er i tråd med de beslutninger, planer og politikker Byrådet og Erhvervs-, natur- og teknikudvalget har truffet. De tre igangværende infosteder vil snart være klar til indvielse og udvalget orienteres om dette samt processen for etableringen af de næste tre infosteder.

## **Indstilling**

Til orientering

## **Beslutning**

Taget til efterretning.

## **Bilag**

Verdensarven på Fanø - Udstilling i Landskabet

Fanø Potentialeplan FINAL.pdf 16.11.2014

20201216\_2013NAV\_Formidlingsmanual\_2\_AL

## **Punkt 45: Trafiksikkerhed - Fartviser**

S2022-1321

### **Indledning**

Hastigheden er for høj på Postvejen fra Strandvejen til færgen. Stationære fartvisere kan være en løsning.

Erhvervs- natur og teknikudvalget har på møde 28. september 2020 behandlet en sag om fart måler, hvor Postvejens strækning indgik i sagen.

### **Sagsfremstilling**

#### **Fartviser**

I efteråret 2013 blev hastighedsgrænsen fra Strandvejen til Lystbådehavnen ændret fra 80 km/t til 50 km/t, ved at bytavlen blev flyttet til syd for Strandvejen på Postvejen.

Forvaltningen modtog en henvendelse fra en borger i 2018 om støj fra Postvejen på grund af for høj hastighed. Vi foretog en hastighedsmåling og konstaterede, at hastigheden var for høj.

Forvaltningen undersøgte i 2018 forskellige muligheder for reducere af hastigheden. Vi undersøgte muligheden for vejbumper, opsætning af 50 km/t tavler og endnu en flytning af bytavlen. Ingen af mulighederne var brugbare. se svar om trafikregulering på Postvejen.

Forvaltningen har sammen med politiet holdt øje med hastigheden på Postvejen, på strækningen fra Strandvejen til Kærnevej.

Seneste måling foretaget med topo-boks af forvaltningen fra 27. oktober til 7. november 2021 viste at 71,9 % kørte over 50 km/t mod færgen og 61,4 % kørte over 50 km/t fra færgen mod Sønderho. Se bilag med måling.

Måling foretaget med mobil fartviser den 11. og 12 april 2022 kl. 14-21 viser at 34,4 % og 26,6 % kører over 50 km/t mod Sønderho. Det vurderes, at det har en effekt med en synlig fartviser. Især på de høje hastigheder. Se bilag med måling

Politiet valgte på baggrund af vores måling, at foretage en fartkontrol med ATK-bilen den 12. april 2022 kl. 14 -21. Resultatet var at 63 blev taget for at køre for hurtigt. 6 fik klip i kørekortet. De målte hastigheder var mellem 59 og 78 km/t. Se artikel fra JyskeVestkysten.

Fanø Politi har oplyst, at når han selv står med hastighedslasere på Postvejen tager han 2-3, som kører for stærkt i timen.

Forvaltningen har ofte opstillet den mobile fartviser på strækningen. Ulempen er, at fartviseren skal oplades på batteriet og manuelt flyttes. Det kræver mandetimer fra Fanø Materialelegård. Derudover er det svært at få placeret den mobile fartviser, da den står på en trailer og fylder en del. Den mobile fartviser kan kun betjene en vejbane ad gangen.

Forvaltningen foreslår, at der opsættes stationære fartvisere på Postvejen. Der bør opsættes 1 fartviser lige efter strandvejen mod færgen og 1 fartviser ved Kærnevej mod Sønderho.

Flere undersøgelser viser, at elektroniske fartvisere medfører reduktion af hastigheden, og at hastighedsreduktionen er blivende. Jævnfør uddrag fra Vejdirektoratets Håndbog om Trafiksikkerhed. Rapport nr. 507. Se bilag med uddrag om fartvisere.

En stationær fartviser kan leveres i en radardrevet version enten til solcelle eller til 230v forsyning.

Den radardrevne version til solcelle forsyning anbefales kun placering uden forstyrrelser fra store træer. Fordel er, at den ikke er afhængig af placering i nærheden af gadelys eller anden strømkilde.

Den radardrevne version til 230v forsyning registrerer kun hastigheden. Samme køretøj kan registreres flere gange, hvis hastigheden ændres. Det giver usikkerhed, hvis man ønsker et reelt billede på hastigheden. Men det kan løses med en hastighedsmåling med topo-boksen, som vi også anvender nu.

Fanø Kommune har mulighed for at trække data om hastigheden, tidspunktet for hastigheden samt hvornår flashen har været tændt på fartviseren. Der genereres en graf for 85 percentil og gennemsnitshastighed, baseret på alle målinger.

En stationær fartviser giver bilisten en angivelse af bilens hastighed og det har ofte den effekt, at foden bliver lettet fra speederen, hvis der køres for stærkt. Bilisten "belønnes" med at den nye fart vises på fartviserens display.

## **Cykeltæller**

Forvaltningen har behov for data om cykeltrafikken. Data skal bruges til vurdering i forbindelse med vores kommende infrastrukturplan samt ved ansøgninger om penge fra bl.a. cykelstipuljen.

Vi har derfor behov for at indkøbe en transportabel cykeltæller.

## **Lovgrundlag, planer og politikker**

Bekendtgørelse nr. 2510 af 09/12/2021 om anvendelse af vejafmærkning.

## **Økonomiske konsekvenser**

Pris for 2 radardrevne 230v fartviser ca. 85.000 kr. ex. moms.

Herudover kommer udgift til opsætning og tilslutning (grave arbejde) og tilmelding til Elværket. Estimeret 40.000 kr. ex. moms

Pris for 2 radardrevne solcelle fartvisere 182.000 ex moms. incl. opsætning. Udgifterne afholdes af vejvedligeholdelseskontoen.

## **Beslutningsproces**

19.05.2022 Erhvervs, natur- og teknikudvalget

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller, at udvalget beslutter:

1. indkøb og opsætning af 2 radardrevne 230v fartviser
2. indkøb og opsætning af 2 radardrevne solcelledrevne fartvisere
3. indkøb af cykeltæller

## **Beslutning**

Udvalget følger forvaltningens indstilling nr. 2 og 3. Bilagene eftersendes.

# Punkt 46: Kontraktforlængelse med Gemidan A/S og Billum Vognmandsforretning Aps

S2022-1392

## Indledning

Fanø Kommune har en målsætning om mindst 50 % genanvendelse af alt affald fra husholdningerne i kommunen.

Fanø Kommunes kontrakter med hhv. transportør af organisk affald Billum Vognmandsforretning samt aftager af organisk affald Gemidan udløber hhv. 31. juli 2022 og 31. december 2022.

## Sagsfremstilling

Fanø Kommune har to kontrakter med henblik på bortskafning af kommunens organiske affald. Den ene er med Billum Vognmandsforretning, som omhandler transport af det organiske affald. Den anden er med Gemidan (tidligere Komtek), der omhandler modtagelse og bearbejdning af det organiske affald.

De to kontrakter ligger under tærskelværdien for udbud og er derfor ikke omfattet af det samlede affaldsudbud, som de kontrakter, der blev forelagt udvalget i april vedrørende indsamling og håndtering af affald. Af hensyn til den fremadrettede planlægning af affaldshåndteringen har forvaltningen et ønske om at forlænge kontrakterne frem til 31. december 2024. Således at samtlige kontrakter på affaldsområdet har samme løbetid.

Det organiske affald bliver hentet af Billum Vognmandsforretning på Materialegården, hvor entreprenøren selv lægger affaldet. For at der ikke køres med en tom lastbil fragter Billum Vognmandsforretning nogle gange færdigkompostet muld fra Gemidan med tilbage til Fanø. Ordningen fungerer uden problemer og forvaltningen er ikke bekendt med, at der har været klager over håndteringen af det organiske affald.

## Miljømæssige konsekvenser

Det er til gavn for miljøet at frasortere organisk affald, da det organiske affald i form af haveaffald komposteres og genanvendes i form af muld.

## Lovgrundlag, planer og politikker

- Miljøbeskyttelsesloven.
- Affaldsbekendtgørelsen.
- Affaldsaktørbekendtgørelsen.
- Fanø Kommunes regulativ for husholdningsaffald.

## Økonomiske konsekvenser

Affaldsområdet er brugerfinansieret. Den stigende pris på diesel vil medføre en øget omkostning fremadrettet, som skal bæres af forbrugerne.

## Beslutningsproces

19.05.2022 Erhvervs-, natur- og teknikudvalget.

13.06.2022 Økonomi- og planudvalget.

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller til, at forvaltningen bemyndiges til at forlænge kontrakterne "Aftale om modtagelse af bearbejdning af organisk affald" og "Kontrakt for transport af grønt affald" frem til 31. december 2024.

## **Beslutning**

Fremsendes til Økonomi- og planudvalget med anbefaling.

## **Bilag**

Udkast - Tillæg til forlængelse af kontrakten vedrørende Kontrakt for transport af grønt affald

Udkast - Tillæg til forlængelse af kontrakten vedrørende Aftale om modtagelse og bearbejdning af organisk affald

# Punkt 47: Forlængelse af kontrakter vedrørende rute- og visiteret kørsel

S2022-1407

## Indledning

Fanø Kommune afholdte i 2017 et udbud, der omfattede rute- og visiteret kørsel. Udbuddet omfattede 2 dele en del med rutekørsel på 3933 timer med en midibus samt en del med visiteret kørsel mm. på 1768 timer med en minibus med lift.

## Sagsfremstilling

Fanø kommune indgik efter udbuddet kontrakt med De blå busser, der skulle varetage rutekørslen samt Esbjerg Taxa, der skulle varetage visiteret kørsel, rutekørsel samt telebus. Kontrakterne trådte i kraft den 1. januar 2018 og udløber den 31. december 2022. Kontrakterne kan forlænges på uændrede vilkår for 2 år med et år ad gangen.

## Rutekørslen

Det tidligere byråd besluttede i forbindelse med budgetforhandlingerne i 2021 at afsætte penge til at gøre den kollektiv trafik gratis fra 2023-2025. De beløb, der er afsat i årene 2023-2025 svarer til de udgifter, der var for drift af rutekørslen for 2021. Der er ikke afsat midler til den øgede brug af kollektiv transport, som en gratis ordning formentlig vil medføre.

Det nye byråd har i konstitueringsaftalen anført, at den nuværende busordning skal revideres i samarbejde med brugerne og at der skal udarbejdes en ny plan for den kollektive transport, der i højere grad end nu gøre det muligt at bo på Fanø uden at have egen bil samt at holde ferie op Fanø uden bil. Busserne skal fremadrettet være fossilfrie. Derudover ønsker byrådet, at der oprettes et pendlerråd, som har en rådgivende funktion for økonomiudvalget .

Forvaltningen har grundet manglende medarbejderressourcer ikke haft mulighed for at arbejde videre med en ny plan for den kollektive transport for nuværende. Men der har dog i forbindelse med fornyelse af busplanen været et samarbejde med en gruppe pendlere for at udforme den mest hensigtsmæssige ruteplan og arbejdet med dannelsen af et pendlerråd forventes at opstarte i juni måned. Under dialogen med borgerne om busplanen er det flere gange blevet nævnt, at der er bekymringer i forhold til at rutebilen ikke har seler, leverandøren har tilkendegivet, at han i forbindelse med en kontraktsforlængelse er klar til at indsætte en bus med seler.

Forvaltningen har sparsom data i forhold til at afdække behovet for den kollektive transport fremadrettet samtidig vil en ændring af den kollektive trafik til fossilfrie kørsel betyde, at opgaven skal i udbud. Forvaltningen har derfor et ønske om at forlænge de eksisterende kontrakter, således at behovet for den kollektive trafik kan afdækkes i samarbejde med et pendlerråd og der kan arbejdes på løsninger i forhold til fossilfri kørsel.

Udover at afdække behovet for den kollektive transport på Fanø, er der også et behov for at afdække hvorledes den kollektive transport skal varetages fremover, der er flere muligheder, men som opgaven varetages i øjeblikket fylder den næsten et årsværk i forvaltningen samtidig med at Esbjerg taxa afregnes for at håndtere den visiterede kørsel mm. Man kunne med fordel undersøge om det vil betyde en ændring i forbruget af medarbejderressourcer, hvis driften blev håndteret af et selskab.

## **Visiteret kørsel**

Velfærdsforvaltningen arbejder i øjeblikket på en revurdering af ordningen for handicapkørsel, som er en del af den visiterede kørsel. Ordningen fungerer for borgerne, men der har gennem længere tid været et øget forbrug af ordningen. Hvorfor forvaltningen arbejder med nye retningslinjer for anvendelsen af ordningen. Ændringen af ordningen foregår i god dialog med Esbjerg taxa.

## **Taxakørsel**

Fanø Kommune har i 2019 indgået kontrakt med Esbjerg Taxa Busser om taxakørslen på Fanø. Kontrakten var uopsigelig frem til 31.12.2019, men kan nu opsiges med en frist på 6 måneder.

Taxakørslen har ikke været en del af det samlede udbud for rute- og visiteret kørsel. Men kontrakten, der er indgået med Esbjerg Taxa fastslår, at det er en forudsætning for taxadriften at den øvrige kørsel, der foretages for Fanø kommune foretages af Ole Thomassen for Esbjerg Taxa. Kontrakten forudsætter således, at det ikke er en bæredygtig forretning udelukkende at varetage taxakørslen på Fanø. Kontrakten, der er indgået med Esbjerg Taxa busser, viser gennem dens ordlyd flere steder, at den er knyttet til kontrakterne, der er indgået i forbindelse med udbuddet af rute- og visiteret kørsel. Opsiges taxakontrakten eller kontrakterne for rute- og visiteret kørsel vil det således få konsekvenser for hele den kollektive transport visiteret kørsel såvel som taxa. Idet en opsigelse af kontrakten kan betyde, at operatøren anser det som en opsigelse af den ene del af udbuddet.

## **Lovgrundlag, planer og politikker**

Lov om trafikskaber

## **Økonomiske konsekvenser**

Kontraktsforlængelserne sker på eksisterende vilkår.

## **Beslutningsproces**

19.5.2022 Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

13.6.2022 Økonomi- og planudvalget

## **Indstilling**

Forvaltningen indstiller, at forvaltningen bemyndiges til at forlænge kontrakterne på rute- og visiteret kørsel forlænges med 2 x 1 år.

## **Beslutning**

Udvalget beslutter, at kontrakterne på rute- og visiteret kørsel skal forlænges med et år. Sagen fremsendes til Økonomi- og planudvalget med anbefaling.

Der henstilles til, at forvaltningen følger op på de kontraktmæssige forpligtigelser på taxadrift mm.

# **Punkt 48: Information, orientering og efterspørgsler**

S2022-104

## **Indledning**

Sager til efterretning

## **Sagsfremstilling**

Orientering fra udvalgsformanden:

Orientering fra udvalgsmedlemmerne:

Orientering fra forvaltningen:

## **Lovgrundlag, planer og politikker**

Styrelsesloven

## **Økonomiske konsekvenser**

Ikke relevant

## **Sociale og sundhedsmæssige konsekvenser**

Ikke relevant

## **Miljømæssige konsekvenser**

Ikke relevant

## **Beslutningsproces**

19.05.2022 Erhvervs-, natur- og teknikudvalget

## **Vurdering**

Ikke relevant

## **Indstilling**

Tages til efterretning

## **Beslutning**

Udvalgsformanden orienterer om møde i Grønt Råd den 2. maj. Referatet eftersendes til udvalget.

V spørger ind til sagen vedrørende Sønderklit 13 og toiletvognen ved Værftet.